

Natuur is belangrijk, net zo belangrijk als bedrijven

Landbouwminister Verburg doet te weinig voor het netwerk van natuur in Nederland.

Roelof Balk en Gertine van der Vliet
werken bij de stichting Nationaal Groenfonds

CDA-Kamerlid Ad Koppejan keerde zich vorige maand in *Trouw* tegen plannen om landbouwgrond om te zetten in natuur. De leefbaarheid van het platteland zou door deze plannen onder druk staan. Daarnaast is de grond nodig voor landbouw nu er in die sector weer een boterham te verdienen valt, aldus Koppejan.

Het is jammer dat het CDA-Kamerlid zo de ontwikkeling van natuur dwarsboomt. Frappant is dat bestuurders zich altijd moeten verdedigen bij het omzetten van landbouwgrond in natuur. Deze discussies zijn er niet of veel minder wanneer op een weide woonwijken of bedrijven-terreinen gaan verrijzen. Daarbij moeten we bovendien bedenken dat van alle boerenland dat verkocht wordt slechts 7 procent naar natuur gaat, 60 naar andere boeren en 30 naar woningbouw of infrastructuur. Zo'n 70 procent van het Nederlandse grondgebied is in gebruik voor de landbouw, slechts 2,5 gaat naar het netwerk van natuurgebieden. Dat is dus alleszins te overzien.

Wij missen in deze discussie de waardering van de positieve waarden van de natuur zelf. Grotere stukken natuur waarborgen niet alleen de biodiversiteit maar dragen ook bij aan gezondheid en hebben positieve effecten op het milieu zoals het tegengaan van luchtverontreiniging.

Bovendien stagneert momenteel de aanleg van de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS), het netwerk van natuurgebieden dat in 2018 zo'n 730.000 hectare groot moet zijn. Ongeveer de helft daarvan is nu sinds 1990 ingericht. De komende elf jaar moet de andere helft er nog komen. Maar in plaats van versnelling treedt vertraging op. Jaren-

lang stelde geldgebrek grenzen aan de voortgang. Nu is geld niet meer het grootste probleem. Ernstiger is het toenemende ruimtegebrek waardoor de overheid steeds moeilijker grond kan kopen zonder de grondprijs te verhogen.

Van verschillende kanten en met veel nadruk is de stagnerende EHS recent onder de aandacht van het kabinet gebracht. Met evaluaties van het Milieu- en Natuurplanbureau, onderzoeken van de Algemene Rekenkamer, de Raad voor het Landelijk Gebied en Nationaal Groenfonds. Allen pleiten ervoor om particuliere grondeigenaren de ruimte te geven om natuur zelf te ontwikkelen, maar wel de taakstelling van particuliere natuuraanleg terug te brengen naar een realistisch niveau. Tegelijkertijd zou de overheid meer grond moeten aankopen om de bestemming natuur veilig te stellen en daarvoor ook onteigening in moeten zetten waar particulier initiatief geen soelaas biedt.

De reactie van het kabinet op deze voorstellen stelt ons teleur. Landbouwminister Verburg stelt weliswaar dat ze het doel voor de EHS in 2018 wil halen, maar de eerste jaren wil ze nog niet ingrijpen. Het grond-aankoopbeleid en het beleid rondom agrarisch en particulier natuurbeheer past ze dus niet aan. De facto is de EHS in de wachtkamer beland.

Het appèl van gerenommeerde onderzoeksinstellingen heeft niet geleid tot een gevoel van urgentie én ambitie voor de aanleg van het natuurnetwerk. Een helder investeringsplan ontbreekt. De vraag die zich aandient is: welk belang hechten we nu werkelijk nog aan de aanleg van de EHS? Het is jammer dat het natuurdebat gedomineerd wordt door economische perspectieven terwijl de tijd meer dan rijp is voor een debat waarin de waarden van de natuur zelf voorop staan.